

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Az állami foglalkoztatási szolgálatok (áfsz) új szerepe a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával összefüggésben

(saját kezdeményezésű vélemény)

(2019/C 353/08)

Előadó: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Közgyűlési határozat:	2019.2.20.
Jogalap:	az eljárási szabályzat 32. cikkének (2) bekezdése saját kezdeményezésű vélemény
Illetékes szekció:	„Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2019.7.8.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2019.7.17.
Plenáris ülés száma:	545.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	156/7/10

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB nagyra értékeli az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatának (európai áfsz-hálózat) hozzájárulását az állami foglalkoztatási szolgálatok (áfsz) modernizálásához és megerősítéséhez, és szinergiákat szorgalmaz a 2020 utáni időszakra vonatkozó aktualizált stratégia és a szociális jogok európai pillérének elvei között.

1.2. Az EGSZB azonosított néhány olyan területet, ahol az összes érdekelt féllel, a szociális partnerekkel, a civil társadalmi szervezetekkel, a vállalatokkal és a magán foglalkoztatási szolgálatokkal kötött partnerség alapján nagyobb erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy összehangolt munkával elérjék az álláskeresők jobb munkaerőpiaci integrációját.

1.3. Nemzeti szinten elégséges kapacitásokkal, képzett személyzettel, a társadalom digitalizációja szempontjából releváns informatikai és technikai eszközökkel, valamint pénzügyileg is megfelelően támogatni kell azt, hogy az áfsz innovatív szerepet töltsön be a nemzeti foglalkoztatáspolitikák és munkaerőpiaci politikák végrehajtásában, valamint a vállalatoknak nyújtott hatékonyabb szolgáltatások biztosításában.

1.4. Az EGSZB rendszeresebb és strukturális együttműködést szorgalmaz az áfsz-ek és a szociális és foglalkoztatási területek más szolgáltatói között annak érdekében, hogy kezeljék azokat a sokrétű akadályokat, amelyekkel az álláskeresők a munkaerőpiacra való belépés során szembesülnek (egészségügyi problémák, lakhatás, közlekedés). Az áfsz-ek korszerűsítése összetett folyamat, és a nemzeti és/vagy regionális szintű koordináció, programozás, tervezés és hatáskörmegosztás hiánya széttagoltsághoz vezet. A helyi álláslehetőségek feltérképezéséhez és a munkaerőpiaci kínálat és kereslet közötti összhang hiányának orvoslásához alapvetően fontos, hogy a szociális partnerek tevékenyen és rendszeresen részt vegyenek az áfsz-ek tevékenységeiben.

1.5. Az EGSZB erősebb szinergiákat szeretne látni az áfsz-ek szolgáltatásai, a juttatási rendszerek és a szociális infrastruktúrák között, hogy hatékonyabban segíthessünk a munkanélkülieknek az álláskeresőben, és elkerüljük, hogy az álláskeresők hátrányba kerüljenek, amikor belépnek a munkaerőpiacra.

1.6. Az EGSZB nagyobb pénzügyi támogatást kér a tagállamok számára, és reméli, hogy az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) – amelyet nemrégiben a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló új többéves pénzügyi keret részeként vezettek be – az emberekbe történő befektetés és a szociális jogok európai pillére végrehajtásának valódi uniós eszközévé válik.

1.7. Az EGSZB szerint nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az áfsz-ek szolgáltatásainak nyomon követése, értékelése és összehasonlítása terén annak felmérése érdekében, hogy e szolgáltatások hatékonyan segítik-e a munkaerőpiacra belépő álláskeresőket. Európai szintű közös szabványokkal és iránymutatásokkal javítani lehetne az áfsz-ek hatékonyságán. Gyakrabban kellene használni az olyan rendelkezésre álló adatforrásokat, mint amilyen a munkaerő-felmérés, bizonyos ügynökségek, például az EUROFOUND pedig segítséget nyújthatnak ebben a nyomon követésben.

1.8. Az EGSZB kéri, hogy vizsgálják felül az áfsz-munkaprogramok eredményeinek mérésére szolgáló módszereket annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatások az álláskeresők valamennyi kategóriája számára hasznosak legyenek, különösen azok számára, akiknek többféle problémával kell szembenéznük.

2. Bevezetés

2.1. A szociális jogok európai pillérért az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság által 2017. november 17-én, Göteborgban, az EU szociális csúcstalálkozóján megfogalmazott intézményközi nyilatkozatot követően hozták létre. A szociális jogok európai pillérének eredményeként nagyobb hangsúlyt kapnak a foglalkoztatási és szociális szempontok. Ez segít abban, hogy az európai szociális modellt alkalmassá tegyék a 21. század kihívásainak kezelésére, és ösztönözzék a tagállamok közötti konvergencia folyamatát.

2.2. A szociális jogok európai pillérének 20 alapelve három fő fejezetbe csoportosítható – **esélyegyenlőség és munkavállalási jog; tisztességes munkafeltételek; szociális védelem és társadalmi befogadás**. Európában a fő kérdést ezek tényleges elfogadása és végrehajtása jelenti, figyelembe véve a társadalmi, jogi és gazdasági környezet gyors változásait.

2.3. A 2019-es éves növekedési jelentés szerint Európa gazdasága idén a folyamatos növekedés hatodik évébe lép. Ez a kitartó gazdasági növekedés a beruházások élénkülésével, a fogyasztói kereslet növekedésével, az államháztartás javulásával és folyamatos munkahelyteremtéssel járt együtt, bár ezek üteme országonként eltérő. Ezek a fejlemények a munkaerőpiacok és a szociális feltételek jelentős javulásához járultak hozzá. A 20–64 évesek foglalkoztatási rátája 73,2%-ra nőtt 2018 második negyedévében. A munkanélküliségi ráta 6,8%-ra esett vissza, továbbá a tartósan munkanélküliek aránya és az ifjúsági munkanélküliségi ráta is folyamatosan csökken. Az EGSZB azonban úgy véli, hogy jelentős különbségek vannak a tagállamok között, melyek eltérő gazdasági növekedést és foglalkoztatási szintet mutatnak; kiemelt figyelmet kell fordítani a létrehozott munkahelyek színvonalának javítására, nem utolsósorban a szociális egyenlőtlenségek ellensúlyozása érdekében.

2.4. A jobb munkaerőpiaci körülmények nyomán a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek száma – amely 2017-ben 113 millió volt – néhány országban először csökkent a válság előtti szint alá. Azonban az aktív keresők szegénységi rátája továbbra is magas és folyamatosan emelkedik több tagállamban is. Az elszegényedés kockázata továbbra is kihívást jelent, különösen a gyermekek, a fogyatékossgal élők, a migráns háttérű személyek és a munkanélküliek esetében.

2.5. A közös foglalkoztatási jelentés rámutat arra, hogy az aktív munkaerőpiaci intézkedéseknek és az állami foglalkoztatási szolgálatoknak döntő szerepük van a megfelelően működő és befogadó munkaerőpiacok biztosításában. Az aktív munkaerőpiaci intézkedések javítják a munkaerőpiaci kereslet és kínálat összehangolását, és növelik az álláskeresők esélyeit az új állásokra.

3. Az állami foglalkoztatási szolgálatok és a munka jövője

3.1. A munkaerőpiacokon és a társadalmakban gyors fejlődés megy végbe, a globalizáció, a digitális forradalom, az új munkavégzési módok, valamint a szociális és demográfiai változások pedig új lehetőségeket és új kihívásokat teremtenek. A különböző tagállamokban gyakran nagyon hasonló kihívások – állandósuló egyenlőtlenségek, tartós munkanélküliség, ifjúsági munkanélküliség és a nemzedékek közötti szolidaritás kérdése – jelentkeznek, bár ezek mértéke tagállamonként eltérő. A folyamatban levő technológiai forradalmat elsősorban a változások gyorsabb üteme jellemzi.

3.2. A munkaerő még sohasem volt ennyire sokszínű és képzett. A 21. század aktív népessége nagyon más, és változóban van az egyének munkához való hozzáállása is. Amennyiben a munkavállalók nagyobb munkahelyi szabadságot és a választási szabadságot szeretnék, és olyan módon keresnek állást, amely egyéni igényekre szabott munkakörülményeket eredményez, szociális párbeszéd révén és kollektív szerződésben tisztázni kell a munkafeltételeket. Fontos, hogy az emberek képeztéseiket, készségeiket és képességeiket teljes mértékben felhasználva ki tudjanak teljesedni, és megfelelő szociális védelmet biztosító színvonalas, produktív munkát szerezhetnek.

3.3. Fontos szerepet tölt be az **állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózata**, amelyet 2014. június 17-én hoztak létre, és 2020. december 31-ig fog működni. 2018-ban értékelést indítottak, hogy felmérjék az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatáról szóló határozat relevanciáját, hatékonyságát, eredményességét, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét. Az áfsz-ről szóló véleményében⁽¹⁾ az EGSZB támogatta az Európai Bizottság által az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatának létrehozására tett javaslatot.

(1) HL C 67., 2014.3.6., 116. o.

3.4. Az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatával kapcsolatos, a 2020-ig tartó és azt követő időszakra vonatkozó stratégia foglalkozik a legújabb munkaerőpiaci fejleményekkel, ezen belül a terjedőben levő platformgazdasággal és az újfajta munkavégzési formákkal, a munkaerőhiánnyal, a munkaerő mobilitásával, az áfsz-ek heterogénebb ügyfélbázisával, azzal, hogy használni kell az új digitális technológiákat és gazdagabb adatforrásokkal kell dolgozni.

3.5. Nemzeti szinten, valamint az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatával egyeztetve már számos pozitív lépésre sor került. Néhány tagállamban a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatok nagyszerű munkát végeztek **az uniós ifjúsági garancia végrehajtása** terén, és segítséget nyújtottak a fiataloknak, különösen a NEET (nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesező) fiataloknak, hogy gyorsabban belépjenek a munkaerőpiacra, vagy visszatérjenek az oktatásba. A nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatok – a hatékonyabb regisztráció és az integrált munkaszerződés révén – **a tartós munkanélküliek jobb integrációjára** összpontosító uniós kezdeményezés intézkedéseit is végrehajtották. Emellett 2015 óta a menekültek és menedékkérők munkaerőpiaci integrációjára is a napirendjükön szerepel.

3.6. Mindazonáltal az EGSZB tapasztalatai azt mutatják, hogy tagállamonként eltérő az állami foglalkoztatási szolgálatok hatékonysága, illetve azon képességük, hogy változó körülmények között eredményesen kezeljék a munka világában jelentkező új kihívásokat, és sikeresen integrálják az embereket ezekre az átmeneti munkaerőpiacokra. Egyes tagállamokban sok esetben alábecsülik a személyi, technikai és pénzügyi kapacitásukat.

3.7. Eredményesebben kellene támogatni a munkaügyi tanácsadók különleges szakmai kategóriáját, az adatbázisokat pedig megfelelően integrálni kellene, hogy hatékonyan összekapcsolják a vállalatokat és a munkavállalókat. Néhány országban az áfsz-eket magán foglalkoztatási szolgáltatók és munkaügyi tanácsadók egészítik ki vagy váltják fel. Alapvető jelentősége van a vállalatokkal való együttműködésnek, a szociális partnerek aktív részvételével, helyi szinten is, hogy fel lehessen térképezni a nemzeti, regionális és helyi szinten kínálkozó munkalehetőségeket. Az áfsz-ek szolgáltatásainak sikerességi rátáját a munkáltatók szempontjából is fel kell mérni.

4. Az állami foglalkoztatási szolgálatok a szociális jogok európai pillérének fényében

4.1. A szociális jogok európai pillérének kihirdetése óta a nemzeti áfsz-eknek és az áfsz-ek uniós hálózatának innovatívabban kellene támogatniuk a szociális jogok európai pillérének célját és végrehajtaniuk annak fő elveit.

4.2. 2017-ben az áfsz-ek európai hálózata formálisan közreműködött a szociális jogok európai pillérééről folytatott európai bizottsági konzultációban, 2018-ban pedig kidolgozta a munka jövőjéről szóló dokumentumát. Utóbbi tevékenység lehetőséget kínált a hálózat számára, hogy felmérje, hogyan igazítható ki az állami foglalkoztatási szolgálatokra vonatkozó 2020-as stratégia annak biztosítása érdekében, hogy továbbra is el tudja látni feladatát, miközben az állami foglalkoztatási szolgálatok arra törekednek, hogy megbirkózzanak a gyorsan változó munkaerőpiac új kihívásaival, és valódi pályaorientációs ügynökségekké váljanak. Az állami foglalkoztatási szolgálatok már dolgoznak szervezetük korszerűsítésén annak érdekében, hogy „három A” minősítésű – ability (képeség), agility (gyorsaság), accountability (elszámoltathatóság) – szolgáltatásokat biztosítsanak az ügyfeleknek, segítve ezzel egy fenntarthatóbb és befogadóbb munkaerőpiac létrehozását.

5. Az állami foglalkoztatási szolgálatok új szerepe az EGSZB szemszögéből

5.1. Az EGSZB üdvözli **az állami foglalkoztatási szolgálatok uniós hálózatának 2019-re vonatkozó munkaprogramjában** meghatározott prioritásokat, és **szorgalmazza, hogy fokozott kölcsönhatást biztosítsanak a szociális jogok európai pillérének elvei, valamint a hálózat teljesítményértékelési és kölcsönös tanulást biztosító eszközei között.** Ez hozzájárulhat mind integráltabb áfsz-szolgáltatások kialakulásához, mind pedig a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához.

5.2. 2018 novemberében az EGSZB munkaerőpiaci megfigyelőközpontja (LMO) **konferenciát szervezett az állami foglalkoztatási szolgálatokról a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával összefüggésben.** A felhozott példák megerősítették, hogy az állami és a magán foglalkoztatási szolgálatoknak ki kell egészíteniük egymást, illetve rámutattak az áfsz-ek és a szociális partnerek közötti jó együttműködés konkrét hasznára. Kiderült, hogy a fenntartható munkahelyek biztosításához kulcsfontosságú az áfsz-ek proaktív hozzáállása, a cégek számára egy egyablakos rendszer létrehozása, valamint az áfsz-ek és a vállalatok által közösen szervezett képzések tartása.

5.2.1. Az EGSZB szorgalmazza, hogy igyekezzenek hatékonyabban reagálni az álláskeresőkre és -kínálatra, adjanak több ösztönzést mind a munkaadók, mind a munkavállalók számára (például lehetővé téve, hogy a minimálbért keresők megőrizzenek egyes munkanélküliséghez kapcsolódó szociális juttatásokat), valamint törekedjenek a foglalkoztatás rugalmassága és biztonsága közti méltányos egyensúlyra, stabilabb szerződésekkel. Európa még mindig messze van attól, hogy kihasználja a rendelkezésre álló munkaerő teljes potenciálját. Európának támogatnia kell a fenntartható vállalatokat, lehetővé téve számukra, hogy színvonalasabb és termelékenyebb munkahelyeket hozzanak létre.

5.2.2. Az EGSZB a véleményében⁽²⁾ „emlékeztet arra, hogy a szociális védelmi rendszerekhez való hozzáférés kulcsfontosságú tényező az igazságosabb társadalmak kialakulásához, valamint alapvető fontosságú a termelékeny, egészséges és aktív munkaerő szempontjából”. Az Uniónak javítania kell azon, ahogy a jelenlegi nyitott koordinációs módszer támogatja a tagállamokat a **reformok terén elért haladás felmérésében, valamint a foglalkoztatáspolitikai intézkedéseik és nemzeti szociális védelmi és jóléti rendszereik teljesítményének javításában**. Erősebb szinergiákat kellene biztosítani az áfsz-ek szolgáltatásai, a juttatási rendszerek és a szociális infrastruktúrák között, hogy hatékonyabban segíthessünk a munkanélkülieknek az álláskeresésben, és elkerüljük, hogy az álláskereső hátrányba kerüljenek, amikor belépnek a munkaerőpiacra.

5.2.3. **Mobilitás:** az EGSZB véleménye szerint a munkavállalók megkülönböztetésmentességen és egyenlő bánásmódon alapuló szabad mozgása, valamint a mobilitás meglévő korlátainak lebontása továbbra is az EU egyik prioritása. Az **EURES-ről szóló véleményében**⁽³⁾ az EGSZB azt szorgalmazta, hogy a **nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatokkal szorosan együttműködve** alakítsanak ki egy, az európai munkaerőpiaci keresletet és kínálatot összehangoló valódi eszközt. A munkavállalók egész Unióra kiterjedő mobilitása összekapcsolódik azokkal a folyamatos erőfeszítésekkel, amelyek a szociális biztonság koordinációs rendszerének korszerűsítésére irányulnak, és azt minden tagállam számára igazságosabbá kívánják tenni. Különösen a határ menti ingázók álláskeresői járadékai esetében az illetékes tagállam meghatározásához a *lex loci laboris* elvet kell alkalmazni, ha a tagállamok között nincs egyéb értelmű megállapodás.

5.2.4. **A munkaerőpiachoz kapcsolódó készségek:** az oktatás szociális dimenziója tekintetében a **szociális jogok európai pillérének első alapelve** rögzíti, hogy mindenkinek joga van a színvonalas és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és **egész életen át tartó tanuláshoz**. Ráadásul az Európa-szerte növekedő munkaerőhiány veszélyt jelent a jövőbeli növekedésre nézve. Fokozni kell az **állami foglalkoztatási szolgálatok, a szociális partnerek, a vállalatok, a regionális foglalkoztatási és képzési tanácsok és más illetékes regionális szervezetek** közötti együttműködést annak érdekében, **hogy felszámolják a regionális egyenlőtlenségeket és megfelelő pályaeorientációt, továbbképzési, átképzési és szakmai irányváltási lehetőséget kínálnak az álláskeresőknél és a munkahelyük elvesztésének kockázatával szembesülőknél, megosztva a felelősséget a különféle szereplők között. Ide kell tartoznia az önálló vállalkozók ösztönzésének is.**

5.2.5. **Együttműködés a szociális partnerekkel:** az uniós szociálpolitika megtervezésekor több mozgásteret kell biztosítani a szociális partnereknek, teljes mértékben tiszteletben tartva autonómiájukat. Az egyik legfontosabb munkaerőpiaci szereplőként a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatokkal együttműködve nagyban hozzájárulhatnak ahhoz, hogy helyi szinten is feltérképezzék az álláslehetőségeket, megkönnyítve az átmenetet a munkaerőpiacra belépő és a munkaerőpiacon váltó emberek számára. Ezáltal támogatnák az álláskeresőket a munkahelyek keresése során, és segítenék a vállalatokat a humánerőforrás-keresésben, valamint segítenék a fiatalokat és felnőtteket a legmegfelelőbb készségfejlesztési pálya kiválasztásában (a luxemburgi ADEM).

5.2.6. **Civil társadalom:** az EGSZB sokféle civil társadalmi szervezetet képvisel, és számos véleményt mutatott be, amelyek már foglalkoznak a szociális jogok európai pillérének néhány alapelvével. A civil társadalmi szervezetek hozzáadott értéke abban áll, hogy közel állnak a helyi adottságokhoz, ismerik a különböző csoportok szükségleteit – a migránsok, a fogyatékosokkal élő, a fiatalok és a nők jogait –, és hatékonyan hozzá tudnak járulni az állami foglalkoztatási szolgálat célzottabb munkájához (ezzel összefüggésben gondolhatunk például a munkaügyi tanácsadók szerepére Olaszországban).

5.2.7. **Együttműködés a magán foglalkoztatási szolgálatokkal:** a tapasztalatok azt mutatják, hogy az állami és magán foglalkoztatási szolgálatok egyenlő bevonása és integrálása hatékony és pozitív eredményekkel járhat a valóban befogadó és fenntartható munkaerőpiac szempontjából. Ezt az egymást kiegészítő jelleget támogatni kell. Mindig nagyon nehéz munkaerőpiaci előrejelzéseket/prognózisokat készíteni. A munkaerőpiaci igények nagyon gyorsan változnak. Létfontosságúak a megbízható adatok. Ugyanakkor az általunk is szorgalmazott befogadó munkaerőpiacon mindenkinek részt kell vennie.

6. Állandósuló hiányosságok az állami foglalkoztatási szolgálatok célzott támogatásaiban

6.1. Az EGSZB nagyra értékeli, hogy a fő célcsoportok szerepelnek mind az európai áfsz-hálózat, mind pedig a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatok munkaprogramjaiban. Hangsúlyozza azonban, hogy továbbra is vannak hiányosságok, és az állami foglalkoztatási szolgálatoknak mindennapi munkájuk során **még jobban érvényesíteniük kell a sokszínűség és a megkülönböztetésmentesség elvét**. Folytatni kell a munkát, és fokozni kell az erőfeszítéseket, különösen a következők tekintetében:

6.1.1. **Fiatalok:** Az EGSZB üdvözlöi, hogy megkésztették az ifjúsági garancia végrehajtására nyújtott pénzügyi támogatást. Az áfsz-eknek hosszú távú megközelítés keretében be kell ruházniuk abba, hogy fiatal álláskereső számára nyújtsanak szolgáltatásokat, illetve jobban kihasználják az ikt-t és a webes eszközöket a fiatalok leginkább kiszolgáltatott csoportjainak nyújtott szolgáltatások megerősítése érdekében. Ezen túlmenően az **állami foglalkoztatási szolgálatoknak több egyéni támogatást kell nyújtaniuk a fiataloknak, valamint együtt kell működniük a családjaikkal, és tisztességesen tájékoztatniuk kell őket a munkaerőpiaci helyzetről**.

⁽²⁾ HL C 440., 2018.12.6., 135. o.

⁽³⁾ HL C 424., 2014.11.26., 27. o.

6.1.2. **Felnőttek:** a népesség előregedése Európában, a **várható élettartam növekedése a népesség körében, a nemzedékek közötti együttműködés előmozdításának szükségessége**, a munkaerőpiac gyorsuló változásai, az új munkavégzési formák megjelenése és a digitális technológiák begyűrűzése a mindennapi élet minden aspektusába azt eredményezi, hogy növekszik a kereslet az új és magasabb szintű készségek, **tudás és kompetenciák** iránt. Mindez még sürgősebbé teszi mindazon személyek kompetenciafejlesztésének és átképzésének szükségességét, akik nem sajátítottak el olyan alapkészségeket vagy nem szereztek olyan képesítést, amely biztosítja foglalkoztathatóságukat és **aktív polgári szerepvállalásukat**.

6.1.3. **Nők:** az EGSZB üdvözlöi a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet ⁽⁴⁾, amely segíti a szülőket és a gondozókat, különösen a nőket munkájuk és mindennapi feladataik jobb megszervezésében. Emellett meg kellene tenni a szociális – például gyermek- és idősgondozási stb. – infrastruktúrába való szükséges beruházásokat is. Idetartozik az is, hogy a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatok tényleges támogatást nyújtanak a nők munkaerőpiaci beilleszkedéséhez, kellően figyelembe véve a munka és a magánélet közötti egyensúlyt.

6.1.4. **Fogyatékossgal élők:** a fogyatékossgal élők az EU munkaképes korú összlakosságának kb. egyhatodát teszik ki, de foglalkoztatási arányuk viszonylag alacsony. Ez volt a legfőbb üzenete az EGSZB által 2017-ben szervezett meghallgatásnak. Megemlítendő, hogy a fogyatékossgal élő nők és lányok ⁽⁵⁾ továbbra is a nemükön és fogyatékossgukon alapuló többszörös és interszekcionális diszkriminációval néznek szembe. Túl gyakran fordul elő, hogy kirekesztik őket többek között az inkluzív oktatásból és képzésből, a foglalkoztatásból, a szegénység csökkentését célzó rendszerekből, a megfelelő lakhatásból, valamint a politikai életben és a közéletben való részvételből. Különleges segítségnyújtásra van szükségük, az állami foglalkoztatási szolgálatoknak pedig egyéni igényekre szabott megközelítést kell alkalmazniuk.

6.1.5. **Migráció: a jogszerű migráció fontos szerepet tölthet be a munkaerőpiacok jó működésében.** Az EGSZB véleményében ⁽⁶⁾ hangsúlyozta a koherens migrációs politika és a jól megtervezett szabályozási keret fontosságát, és megállapította, hogy migráció nélkül Európa gazdasági és szociális modellje veszélybe kerül. Továbbra is fontos az Európában tartózkodási joggal rendelkező menekültek képzési, foglalkoztatási és általános társadalmi integrációja. **Az állami foglalkoztatási szolgálatok sok országban már számos kezdeményezést indítottak el, hogy hozzájáruljanak ehhez.**

6.1.6. **Roma kisebbség:** az EGSZB nagyon sokat tesz a roma közösség élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos kérdésekben, és a romák jobb integrációjára helyezi a hangsúlyt ⁽⁷⁾. Az EGSZB lehetőséget lát a szinergiára a szociális jogok európai pillérében az *egyenlő hozzáférésre vonatkozóan megfogalmazott alapelv* végrehajtása és a romák sikeresebb integrációja felé tett lépések között. Az állami foglalkoztatási szolgálatoknak különösen a roma nők számára nyújtott támogatást kell kiemelten kezelniük.

6.1.7. Az **inaktív népesség** annak ellenére nem hagyományos célcsoportja az állami foglalkoztatási szolgálatoknak, hogy az inaktív népesség jelentős része dolgozni akar. Az európai áfész-hálózat tanulmányt tett közzé „Az állami foglalkoztatási szolgálatok szerepe az inaktív lakosság elérésében” címmel, amely áttekintést ad az inaktív népesség bevonását célzó intézkedésekről, különös tekintettel az állami foglalkoztatási szolgálatok szerepére. Az EGSZB kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy tervezzék újra azokat a szakpolitikai intézkedéseket, amelyek e társadalmi szegmens aktivitásának visszaállítására irányulnak.

7. Komplex támogatás a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatok számára

7.1. Az 2019. évi európai foglalkoztatási iránymutatások (7. iránymutatás) arra bátorítják a tagállamokat, hogy fokozzák aktív munkaerőpiaci intézkedéseik hatékonyságát. A tagállamoknak törekedniük kell a jobb, hatékonyabb állami foglalkoztatási szolgálatok létrehozására az álláskeresőknek megfelelő időben kínált, személyre szabott segítségnyújtás, a munkaerőpiaci kereslet támogatása és a teljesítményalapú irányítás végrehajtása révén.

7.2. Ahhoz, hogy hatékonyan hozzájárulhassanak a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához, a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatoknak nagyobb támogatásra és megfelelő feltételekre van szükségük:

7.2.1. **Elégséges humán erőforrás.** Az állami foglalkoztatási szolgálatok komplex szolgáltatásai (a személyzetkihelyezési lehetőségek felkutatása és a személyzet kiválasztása, tanácsadás és segítségnyújtás a jövedelemtámogatás iránti kérelmekben, gyakorlati helyek) speciális készségekkel rendelkező, képzett személyzetet igényelnek, akik fenntartható feltételek mellett dolgoznak, és együttműködnek a munkaügyi tanácsadókkal és a magán munkaközvetítő ügynökségekkel.

7.2.2. **A technológiai fejlődés kezelése.** A gazdaság és a társadalom digitalizációja új eszközöket kínál, amelyek – ha megfelelően kezelik őket – segíthetnek az állami foglalkoztatási szolgálatoknak feladataik ellátásában, ideértve az állami foglalkoztatási szolgálat saját alkalmazottainak képzését, valamint az adatbázisok valódi integrálását, hogy hatékonyan összekapcsolják a vállalatokat és a munkavállalókat. Mindkét szempont az új digitális korszakból adódó készségek és feladatok fejlődésével jár együtt.

⁽⁴⁾ HL C 129., 2018.4.11., 44. o.

⁽⁵⁾ HL C 367., 2018.10.10., 20. o.

⁽⁶⁾ HL C 110., 2019.3.22., 1. o.

⁽⁷⁾ HL C 27., 2009.2.3., 88. o.

7.3. 2018. május 2-án az Európai Bizottság elfogadta a 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatot. A javaslat a jelenlegi társadalmi és gazdasági helyzetből indul ki, és kézzelfogható választ ad az európai közvélemény azon igényére, hogy Európa legyen társadalmilag érzékenyebb, és az Unió többet áldozzon az európai emberekre. Az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) az emberekre irányuló befektetés és a szociális jogok európai pillére végrehajtásának egyik fontos uniós eszköze. Az állami foglalkoztatási szolgáltatásokat az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) foglalkoztatási és szociális innovációs ágán (EaSI) keresztül finanszírozzák.

7.4. Az áfsz-ek új feladatait – kiváltképp az aktív foglalkoztatási politikák keretében – a kapacitásoknak és a megfelelő pénzügyi támogatásnak is tükröznie kell.

7.5. Az EGSZB rendszeresebb és strukturális együttműködést szorgalmaz az áfsz-ek és a szociális és foglalkoztatási területek más szolgáltatói között annak érdekében, hogy kezeljék azokat a sokrétű akadályokat, amelyekkel az álláskeresők a munkaerőpiacra való belépés során szembesülnek (egészségügyi problémák, lakhatás, közlekedés). Az áfsz-ek korszerűsítése összetett folyamat, és a koordináció, a programozás, a tervezés és a felelősségi körök nemzeti és/vagy regionális szintű megosztásának hiánya széttagoltsághoz vezet.

7.6. Az EGSZB szerint nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az áfsz-ek szolgáltatásainak nyomon követése, értékelése és összehasonlítása terén annak felmérése érdekében, hogy e szolgáltatások hatékonyan segítik-e a munkaerőpiacra belépő álláskeresőket. Európai szintű közös szabványokkal és iránymutatásokkal javítani lehetne az áfsz-ek hatékonyságát és az országok közötti szinergiákat. Gyakrabban kell használni az olyan meglévő adatforrásokat, mint amilyen a munkaerő-felmérés, bizonyos ügynökségek, például az EUROFOUND pedig segítséget nyújthatnak ebben a nyomon követésben.

Kelt Brüsszelben, 2019. július 17-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Luca JAHIER
